

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitivm Perfectionis, Et Virtvtvm Christianarvm

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

VIII. De votorum renouatione, quæ in Societate Iesu usurpatur, deque
fructu qui ex ea spectatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

Societas
Iesu mater
benigna si-
litorum suo-
rum.

habentur, sive non; sive diuines sint, sive
inopes; Societas & Superioris eius, noster
sunt pater & mater, & amore plusquam
paterno de omni re nobis ut prouideant
allaborans ut nos, omnium temporalium
teru oblitu prouersus & immemores, ei dun-
taxat fini, ob quem ad Religionem veni-
mus (scilicet, ut præter proprium in spi-
ritu profectum, etiagi proximo stude-
mus subuenire) attendamus. Propterea
etiam hominem à Deo in paradiſo ter-
restri, omnium rerum creatarum posse-
sione & dominio illi dato, collocatum ait
Clemens Alexandrinus; ut, cum ei nihil
reliquum esset, quod in terra desideraret,
suum ad cœlestia opranda desiderium tra-
duceret. Hoc ergo Societatis est proposi-
tum & institutum: & idcirco apprimè ei
curas est ut omnia, qua opus habebimus,
satis superque nobis suppeditentur, ut ab
omni eo quod terrenum est, mense & fo-
licitudine auersa, toto ad cœlestia quæ-
renda affectu & studio conuerteremur.

CAPUT VIII.

De votorum renouatione, qua in
Societate Iesu usurpatur, deque
fructu qui ex ea spe-
ctatur.

Lib. 2. 4.
Vita B. Ig-
natij.
Prima vo-
ta à Patris-
bus primis
Soc. Iesu
uniuscupsata.

CVM primi nostri Patres Parisis ad
R. P. N. Ignatium è variis locis con-
uenissent, anno partæ salutis M. D XXX.
i V. ipso Assumptionis Deiparæ festo si-
mul omnes quandam ab eadem Angelorum
Regina denominatam Ecclesiam (cui
vulgo nomen, Mons Martyrum, & medio
ab urbe milliari distat) adierunt: ubi pa-
riter, confessione peccatorum instituta, &
& sacro sancto Christi corpore communii-
ti, voto feso obligarunt, se ad certum,
quem præstiterunt diem, omnium que

habebant, possessione abdicandi, nihil ex
iis penitus ad usum reseruando, præter-
quam necessarium ad iter Venetum (Ve-
netias enim cogitabant) viaticum. Vo-
uerunt insuper, toto se proximi salutis &
profectui impensuros; necnon ad terram
sanctam peregrinationem institutos; sub
hac conditione tamen, ut Venetiis com-
modam per annum integrum eo nau-
gandi oportunitatem exspectarent, qua si
infra annum hunc offerretur, parati
mis Ierosolymam contendenter; & co-
cum peruenient, sedem in locis illis fige-
re, perpetuamque ibi habitationem deli-
gere procurarent; at, si vel intra annum il-
luc traiicere non possent, yel locis sanctis
iam visitatis, Ierosolymæ commorari pro-
hiberentur, Romam adirent, & Summi
Pontificis, Iesu Christi in terra Vicarii,
pedibus aduoluti, illi se sisterent & offer-
rent, paratos abiisse, quo cumque terrarum
ipos veller sua sanctitas, ad animarum
procurationem opemque destinare. At-
que hæc ipsa vota duobus annis post se-
quentibus, eo ipso Assumptionis virginæ
facto, eadem item in æde, ijsdem quoque
præmissis ritibus, solemniter reuocarunt.
Hæc votorum renouationis, qua in So-
cietate ante professionem pro more pro-
mitti solet, prima origo fuit & primordia.

Beatus vero P. in quinta Constitutio. sp. Confis-
num parte, de hac ipsa renouatione agens, c. 49.
sic loquitur, *Vota suæ renouare non est ob-
ligatione nouæ se obstringere; sed eus qua-
rum vota
obstricti sunt in Domino, recordari, atque
candem confirmare: & quod anteciam fa-
ctum est, ipsum cum voluptate quadam &
gaudio iterare & confirmare, in signum
ac testimonium, quod nos eius adeo non
ponireat, vel pigeat, ut etiam ob id gau-
deamus & intantum latemur, ut Deo im-
mensas ob præstitum nobis singulare hoc
beneficium (quod scilicet nos in suos cli-
entes suscepimus, gratiamque nobis ad hanc
oblationem faciendam fecit) etiam gra-
tias agamus; & nisi eani dudum iam feci-
semus, nosque Deo obtulissimus, ipsam
modo faceremus, ac de nouo nos ei offer-*

remus; & si mille mundi propter eum deserendi essent, omnes illos eius causa desereremus; & si mille voluntates & corda haberemus, illi danda, omnia eadaremus, ac de nouo illi offerremus. Hoc ergo modo, & hac cum exultatione & gaudio, votorum hæc renovatione fieri debet; magnique ea valoris erit ac meriti. Nam sicut in peccato & malefacto cōplacentia, nouum peccatum est, nouus reatus, noua Dei offensa, ac nouum meretur supplicium: ita ex aduerso gaudium & complacentia de bono, laudabilis est, & ante diuinæ maiestatis oculos gratissima, & summe mēritaria. Sicut enim bonum fuit ipsum facere, ita etiam bonum est in illo sibi placere.

Vt autem ad particularia magis descendam ob tres potissimum fructus renovationem hanc fieri B. N. P. ait. Primo *ad huc e. 6. 5. de devotionis augmentum.* hæc quippe renovatione non mediocrem in voente caui primus satur deuotionem, uti recipi experientur, deuotio qui bene se ad illam disponunt. Secundo, *ad existandam qua Deo obstricti sunt, obligationis memoriam.* Ut hoc pacto ad id quod promissimus melius obseruandum animemur, quotidie in virtute & perfectione proficere conando. Tertio, *ad maiorem studentium in sua vocatione confirmationem.* Quia, sicut presentissimum in omnibus tentationibus remedium est, contrariarum virtutum actus exercere (eo quod contraria contrariis curantur) ita aduersus interiores dispergentias ac tædij motus, quibus nos subinde dæmon per varias quæ per totum annum occurrent, occasiones oppugnat, non postremum munimentum & clypeus est iterata votorum innovatione. Per eam namque ita iniciatartarei potentialabefactatur, & vis frangitur, ut similem posthac nobis tentationem oggerere non præsumat. Si qua vero interea fortè irrepserit negligientia, per hoc ea, nec quidem sine præuentu, reparatur ac compensatur, eo quod anima hoc pacto ad maiorem profectum animeatur.

Ipsa perfectio & virtus naturæ nostræ

viciatæ apprimè ardua & difficilis est; quippe infirmitas & miseria, in quam per peccatum prolapsi sumus, tanta est, tanta quoque nostri ad id quod imperfictum & malum est, inclinatio, vt, esto subinde aliquum cum feruore & æstu exercitia nostra spiritualia incipiamus, rāmen quamprimum sensim deficiamus, & ab eo quo cœpimus ardore desciscamus, & ad primæusam nostram imperfectionem ac temporē redemus, non secus ac pondera horologij, semper deorsum deuergentia. Nam, sicut caro nostra è terra ortum habet, ita semper nos ad ima trahit. Hanc obrem refici & restaurari subinde vires conuenit, vt, si forte deficiamus, statim nobis & pristino vigori restituamur. Quocirca bis in anno accuratus hanc à nobis B. P. restauracionem ac reuigorationem, hac votorum innouatione fieri iussit. Atq; ve sancta nostra mater Ecclesia, duo in anno velut restaurationis spiritualis tempora instituit, in quibus filii eius animarentur; ad magnō cum feruore, ac velut de nouo, Deo Opt. Max. seruire incipiendum; sacrum inquit Aduentus & Quadragesimæ tempus: par modo, bis per annum singulari quadam ratione nos, memoriam eius quod Deo obtulimus ac voulimus, neconfinem ob quem ad Religionem vocati sumus, recollecte B. P. N. voluit, vt iis in rebus velut renouemur, & nouo quodam incitu & feruore id facere incipiamus, propter quod nos ad hunc statū Dominus vocavit. Hunc ad finem has tam solennes in Societate festiuitates B. P. instituit. Atque hoc est quod ex eisdem nos elicere oportet.

Nec duobus illis temporibus præstiti-
tis solum, verum etiam quotidie, hanc à
nobis innovationem institui debere aie-
bat P. Franciscus Xauerius; quod & Ab-
batem Paphnutium olim surpasce solitum, Lib. 6. c. 13.
in veterum Patrum Collationibus legimus & 15. Vita
Dicebat porro B. P. Xauerius, vix illum B. P. Xa-
vierij.
posse contra tentationes & oppugnacio-
nes a codæmonis ac carnis Religiosos ha-
bere medium efficacius, nullum scutum fru-
dientiae.

dientiae renouationem. Vnde etiam auctor & suus erat, ut ea quotidie manu perfecta oratione renouaremus, hisque armis nos aduersus hostiles insidias & insulatus obarmaremus; id ipsum & vesperi post orationem faceremus. Et siquidem tam frequenter id facere nolimus, bona saltem ea futura deuotio est (quam & usurpatione nulli) ut, quoties diuinissimum altaris Sacramentum sumendum est, isthanc renouationem instituamus, ac rationem sepe à nobis depositam, & serio examinemus quomodo hac vota obseruemuimus, & num quid in eorum obseruancia sit commissum, ob quod nostra nos coagunt conscientia.

*Apparatus
ad eam pri-
mam mortis-
ficatio.*

Congreg.

VI. Gener-

decret. 46.

can. 8.

2. ratio con-

ficiencia

reddita su-

persors.

Tract. 7. c.

- 10.

3. Confessio

generalis.

Generalis

defectuum

contuitus

quid parat

bons.

tionem, si nimis nihil se proficere animaduertit, & ad nouo cum ardore & animo incipiendum (ad hoc quippe solum Religioni nomen dedit) incitamentum. Quin etiam, dum omnes suos defectus simul uno fasce comprehensos, & in animi quiete, & velut ex professo homo conturetur, melius haud dubie cognoscit, et quae passio se se impotentius oppugnet, quis humor in se magis prædominetur, dum scilicet vides peccata in qua frequentius prolapsus est; ut hac ratione serio & expresse illis adhibere remedium procure, particulare circa hoc examen instituendo. Adhæc, quoniam hæc considerantur & contantur in hoc votorum renouationis tempore, in quo misericordiarum ac beneficiorum à Deo receptorum homo catalogum facit, atque imprimis quod se ad Religiofum statum euocari; ipse scilicet ex una parte tantum Deo se debere, & ex altera nihil præter defectus habere animaduertens, ex animo & profunde coram diuina maiestate humiliat, & ad seriam emendationem sui, & posthac de nouo incipendum animatur. Nam opposita, v.g. album acceptum & nigrum, iuxta se posita magis lucet, & explicantur.

Compone ergo & oppone multa illa, qua cœlitus accepisti, nec non multa simul illa qua tibi Deus præstit, cum iis qua proficiunt fecisti, illis vide in quan. hinc qualia tua sunt debita, illinc qualiter ea dissoluuntur, & videbis quantam tui confundendi & humiliandi habeas rationem. Quid de tot Sacramentorum usurpationibus, tot penitentiis & mortificationibus, tot orationibus, tot exercitiis & particulari precepto. Quæ sanè valde accommoda conscientia que sunt media, ad finem qui hic spectatur, assequendum. Nam dum quis vniuersalem omnium quæ admisit, vitorum & defectuum catastogum texit, eumque apud se inspicit, facilis negotio perspicit, quantum in spiritualibus rebus aut prefecerit, aut defecerit. Vide in quam num ultimo hoc semestri magis proficerit, quam superiori: arque hæc temporis præsentis cum præterito collatio & compositione, insigne est ad sui confusione, si nimis nihil se proficere animaduertit, & ad nouo cum ardore & animo incipiendum (ad hoc quippe solum Religioni nomen dedit) incitamentum. Quin etiam, dum omnes suos defectus simul uno fasce comprehensos, & in animi quiete, & velut ex professo homo conturetur, melius haud dubie cognoscit, et quae passio se se impotentius oppugnet, quis humor in se magis prædominetur, dum scilicet vides peccata in qua frequentius prolapsus est; ut hac ratione serio & expresse illis adhibere remedium procure, particulare circa hoc examen instituendo. Adhæc, quoniam hæc considerantur & contantur in hoc votorum renouationis tempore, in quo misericordiarum ac beneficiorum à Deo receptorum homo catalogum facit, atque imprimis quod se ad Religiofum statum euocari; ipse scilicet ex una parte tantum Deo se debere, & ex altera nihil præter defectus habere animaduertens, ex animo & profunde coram diuina maiestate humiliat, & ad seriam emendationem sui, & posthac de nouo incipendum animatur. Nam opposita, v.g. album acceptum & nigrum, iuxta se posita magis lucet, & explicantur.

ze, & malo remedium in futurum adhibe-
re satagat.

CAPUT IX.

*Idem, quod capite priori, per-
tractatur.*

HEC, quam diximus, votorum reno-
vatio fit præterea in gratiarum pro-
beneficio accepto actionem, sicut supra
Abbatem Arsenium facere solitum di-
ximus. Quotannis enim festum solenne,
quoniam quondam velut festiuitatem, in
gratiarum actionem, & in beneficij huius
immensi, & gratiae singularis, quam nobis
Dominus fecit tunc, cum nos mundi pe-
nitus eruptos, ad Religionis portum con-
duxit (quod totius nostri boni principi-
um, & manifestum prædestinationis no-
stra argumentum est.) festiuitatem ma-
gna gratitudine, æquissimum est celebra-
re. Et quia optima gratiarum actio per-
petra sit, singulare quoddam haud dubie re-
nouatio votorum Deoque gratissimum o-
pus erit, si ipsa sit prout oportet, si videlicet
vigorem mentis restaurare, & in voris
nostris magis confirmari, maiorique ea
impostorum perfectione seruare procure-
mus. Atque hoc est (vti notat S. Grego-
rius) quod hisce verbis sibi vult Aposto-
lus. *Renovans usus spiritu mentis vestra.* Spi-
ritualis scilicet à nobis renovatio pertinet,
non solum exterior, quæ ore fit. Si qua i-
mago piæ, præ vetustate prorsus defor-
mata est, vt iam lineamenta, tractus, & fi-
gura penè fugiant, & videridignoscere pro-
pè non queant; cam renouas ac reparas, id
est nouos illi colores, lumina, & illustra-
menta addis, quorum cohonestamento
ita grata & pulchra sit, tanquam si recen-
ter & primum ab artificis officina prodi-
ret. Parimodo ipsi in corpore virtutum stu-
dio velut in ueterascimus, defatigamur, &
marcellimur: quia corpus hoc corrupribi-
le, & natura nostra vitiosa, & admodum

Rodriguez exercit pars 3.

prona, vi quadam nos post se rapit, nosque
sibi similes efficere gestit, vtque suas affec-
tiones malas & appetitus imitemur omni-
modis procurat. *Corpus quod corrum-
pitur aggrauat animam.* Vnde necesse
nos est subinde ad nos ipsos reflexionem *Sap. 9. 15.
Eius nece-
fitas.*

facere, bonaque nostra proposita & desi-
deria identidem renouare & reparare co-
nari. Quare præclarè S. Gregorius: *Si laf. Vbi supra.
fessere ab inchoatis bonis nolumus, Salde
necessarium est ut inchoare nos quotidie
credamus* illud ergo propositum, seruo-
rem & ardorem in mentem reuoca, quo
opus hoc es eo die auspicatus, quo primum
Religionem iniisti; & eodem animo, ea-
dem constantia, & robore pari ipsum iam
inchoa. Hoc scilicet propriè est nos ipsos
renouare. Et erit profecto hæc optima ob-
acceptum beneficium gratiarum actio,
Deoque accepissima.

Breuem & compendiosam quandam *Lib. 3 de ieu-*
Cassianus exhortationem describit Abba-*stis ut. re-*
sistis Pinufij, qua quendam is Nouitium, *nunc c. 36.*
quem primum ad suorum cœtum admit-*Salubris*
tebat, cæteris monachis præsentibus & *monitio Pè-*
audientibus compellabat; quam si qui(q*uasi*)
nostrum sibi dictam existimet, erit illi hæc *monatione.*
ad finem renovationis huius consequen-
tium in primis oportuna & utilis. Est au-
tem hæc: *Cave ne quid quando eorum re-*
sumas, quare renuncias, abiecisti. Id est,
iam totum te Deo tradidisti ac dedicasti,
iam quidquid mundi est, à te abdicasti, vi-
de ne quid eorum qua euomuisti, turpi-
ter repetas. Renunciasti possessionibus
tuis omnibus per votum paupertatis, ca-
ue ne iam in Religione erga pueriles ina-
rias ac reculas afficiare: quia parum tibi
profuerit deseruisse grandia, si paruis &
tenuibus his affectum accommodes. Per
votum obedientiæ tuæ voluntati ac pro-
prio iudicio renunciasti, vide ergo ne ip-
sum resumas, sed potius dic cum Sponsa
in Cantico: *Exsollani me tunica* (id est *Cant. 5. 12.*
propria voluntate ac iudicio) *mea, quo-*
modo induar illa? auerat Deus, ne am-
plius sim meus. Renunciasti quoque &
repudiasti omnes mundi carnisque dele-
ctiones, voluptates ac delicias, itaque

L da ope-